

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΑ ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ

Δεν υπάρχει έξοδος από το μνημόνιο χωρίς έξοδο από το ευρώ αλλά η έξοδος από το ευ- ρώ δεν σημαίνει και έξοδο από το μνημόνιο

Εννιά μήνες μετά την υπογραφή του μνημονίου οι συνέπειες του γίνονται όλο και πιο έντονες. Η πλειοψηφία των απλών ανθρώπων βλέπει τη ζωή του να χειροτερεύει μέρα με τη μέρα.

Η κυβέρνηση μπορεί να πανηγυρίζει για τα μπράβο που εισπράττει από την τρόικα και την πρώτη αναβάθμιση από οίκο αξιολόγησης αλλά η ανεργία κοντεύει στο 20% ενώ στους νέους ηλικίας 18 – 35 ακουμπά σχεδόν το 50%. Οι μισθοί έχουν μειωθεί κατά 20% -25% στο δημόσιο και πολύ περισσότερο στον ιδιωτικό τομέα. Οι συντάξεις το ίδιο, ενώ η επιβολή τελών στα νοσηλευτήρια κάνει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στα δημόσια νοσοκομεία σχεδόν απαγορευτική ιδιαίτερα για αυτούς που την χρειάζονται περισσότερο, τους ανέργους και τους χαμηλοσυνταξιούχους. Οι περικοπές στην Υγεία και την Παιδεία δημιουργούν τεράστια

προβλήματα στους εργαζόμενους σε αυτούς τους τομείς αλλά και στους μαθητές και φοιτητές, ενώ οι περικοπές στις κοινωνικές παροχές αφήνουν εκτεθειμένες τις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Παρ' όλα αυτά η κυβέρνηση επιμένει ότι ο μόνος δρόμος για έξοδο από το μνημόνιο είναι η πιστή και άμεση εφαρμογή του και ετοιμάζεται να ξεπουλήσει τους πιο κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς, ΑΤΗΚ, ΑΗΚ και Αρχή Λιμένων που αξίζουν πάνω από 8 δις συνολικά για να πάρουν 1.4 δις που ζητά η τρόικα. Έχουν συμπεριλάβει ακόμη στο δεύτερο μνημόνιο (γιατί αυτό είναι το υποτιθέμενο «επικαιροποιημένο μνημόνιο») πρόνοια που απαγορεύει στη Βουλή να ψηφίσει νόμους που να εμποδίζουν τις εκποιήσεις ακόμη και της πρώτης κατοικίας για όσους δεν μπορούν πλέον να πληρώνουν τα δάνεια τους.

Προβάλλουν το παράδειγμα της Ιρλανδίας που βγήκε από το μνημόνιο μετά την υλοποίηση των όρων του. Ξεχνούν να μας πουν όμως ότι αυτοί που βγήκαν από το μνημόνιο, είναι οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις και όχι οι εργαζόμενοι. Για αυτούς οι μειώσεις μισθών, συντάξεων, οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες, οι φορολογίες, και πολλά άλλα έμειναν και θα χρειαστούν πολλά χρόνια και αγώνες για να τα πάρουν πίσω. Το ίδιο ισχύει και για μας. Ακόμη και αν βγει η «οικονομία» δηλαδή οι τράπεζες και οι επιχειρήσεις από το μνημόνιο (που δεν ξέρουμε πόσες φορές θα χρειαστεί να «επικαιροποιηθεί» ακόμη για να γίνει αυτό) εμείς θα χρειαστούμε χρόνια και σκληρούς αγώνες για να ξακερδίσουμε αυτά που μας πήραν.

Ποιοι ευθύνονται

Το μνημόνιο δεν είναι η σωτηρία μας όπως υποστηρίζει η κυβέρνηση. Στη πραγματικότητα το μνημόνιο μας επιβλήθηκε από την τρόικα για να εξασφαλίσει ότι θα πάρουν πίσω αυτά που χρωστά το κράτος και οι τράπεζες στους

ευρωπαίους τραπεζίτες και τους κερδοσκόπους της αγοράς. Το περασμένο καλοκαίρι η τρόικα έδωσε 3 δις σαν πρώτη δόση του δανείου. Από αυτά έπρεπε να πληρωθούν 450 εκατομμύρια σαν τόκο περιόδου και 1,8 δις σε ληξιπρόθεσμα ομόλογα του δημοσίου. Κάποια από αυτά τα ομόλογα πληρώθηκαν και κάποια ανανεώθηκαν που σημαίνει ότι θα τα ξαναβρούμε μπροστά μας. Το ίδιο έγινε αργότερα με άλλο 1,8 δις που δόθηκε για την ανακεφαλαιοποίηση των Συνεργατικών ιδρυμάτων. Είναι φανερό ότι τα λεφτά του δανείου δεν πάνε σε αναπτυξιακά έργα ή για «επανεκκίνηση» της οικονομίας όπως μας λένε αλλά πίσω στους δανειστές μας για να τους εξοφλήσουμε

Ποιοι ευθύνονται όμως για αυτά τα χρέη. «Μαζί τα φάγαμε» όπως είπε και ο διαβόλος Πάγκαλος και επαναλαμβάνουν και εδώ πολλοί συνοδοιπόροι του; Όχι βέβαια. Δεν φταίμε εμείς ούτε για τα δάνεια του κράτους και πολύ περισσότερο για τα χρέη των τραπεζιτών. Τα χρέη του κράτους δημιουργήθηκαν από τα τεράστια εξοπλιστικά προγράμμα-

τα (S-300, TOR-M1 και άλλα) και τις προμήθειες που έτρωγαν οι διάφοροι «πατριώτες» που μας «υπηρετούσαν» από τα κρατικά και πολιτειακά αξιώματα. Σύμφωνα με στοιχεία του (SIPRI), που είναι ο πιο έγκυρος οργανισμός παρακολούθησης των διεθνών στρατιωτικών δαπανών, από το 1988 μέχρι το 2012 η Κυπριακή Δημοκρατία είχε δαπανήσει γύρω στα 10,5 δις ευρώ. Ένα ποσό τεράστιο για το μέγεθος και τις αντοχές της κυπριακής οικονομίας.

Τα ελλείμματα δεν δημιουργήθηκαν από λεφτά που δόθηκαν για κοινωνικές παροχές ή για ενίσχυση του κράτους προνοίας. Αυτά ήταν ελάχιστα μπροστά στα δισεκατομμύρια που δόθηκαν στους τραπεζίτες και τους κερδοσκόπους της αγοράς που τα έφαγαν, όπως και τις καταθέσεις του κόσμου, τζογάροντας στη φούσκα των ακινήτων, στα ελληνικά ομόλογα, στην επέκταση τους στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και κερδοσκοπώντας με επισφαλή δάνεια. Το ύψος των δανείων που είχαν χορηγήσει οι κυπριακές τράπεζες σύμφωνα με

την International Herald Tribune της 12 Απριλίου 2012, έφταναν τα 152 δις Ευρώ, ένα ποσό εππάντα φορές μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της χώρας. Επρόκειτο για μια φούσκα γιγαντιαίων διαστάσεων, συγκρινόμενη μόνο με εκείνη της Ισλανδίας ή της Ιρλανδίας, καθιστώντας αδύνατο για την κυβέρνηση Χριστόφια ή οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση να επιλύσει την κρίση με ίδια μέσα.

Και όμως τολμούν να μας λένε ότι φταίξαμε όλοι και ότι επωφεληθήκαμε όλοι. Μαζί φάγαμε τα 9,5 δις του ELA που πήραν Λαϊκή και Τράπεζα Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα; Μαζί φάγαμε τα εκατοντάδες εκατομμύρια που έδινε ο Βγενόπουλος στους φίλους του σε Ελλάδα και Κύπρο χωρίς καμιά εξασφάλιση ή σαν δώρα για τις «εξυπηρετήσεις» που του έκαναν; Μαζί φάγαμε τα 6,2 δις που χρωστούν 20 μεγαλοκαρχαρίες της αγοράς στις τράπεζες (που είναι το μεγαλύτερο μέρος από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των τραπεζών σήμερα); Στους δικούς μας λογαριασμούς στο εξωτερικό βρίσκονται τα δεκάδες ή

και εκατοντάδες εκατομμύρια που φυγαδεύτηκαν λίγο πριν το κούρεμα ή ακόμη και μετά;

Αυτά είναι που χρειάζεται να πληρώσουν σήμερα και τα φορτώνουν στην πλάτη των εργαζομένων. Μας έχουν γυρίσει σε συνθήκες της δεκαετίας του '60 και τολμούν ακόμη να μας λένε ότι «θα μετατρέψουμε την κρίση σε ευκαιρία». Φυσικά για αυτούς είναι ευκαιρία να πατήσουν πάνω στην καταστροφή που οι ίδιοι προκάλεσαν για να βάλουν χέρι στους κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς και να πάρουν πίσω ότι κέρδισαν με θυσίες και αγώνες οι εργαζόμενοι τα τελευταία 60 χρόνια. Για μας τι ευκαιρία μπορεί να είναι να χάνεις τη δουλειά σου, το σπίτι σου, να καταφεύγεις στα κοινωνικά παντοπωλεία και τα συσσίτια;

Μόνο με την τραγωδία του '74 μπορούν να συγκριθούν οι συνθήκες σήμερα. Μόνο που τότε ο κόσμος έχανε τα σπίτια του σε ένα πόλεμο, και το κράτος έκτιζε προσφυγικούς συνοικισμούς για να τον στεγάσει. Σήμερα κινδυνεύει να τα χάσει γιατί οι τράπεζες ετοιμάζονται να εκποιήσουν τα σπίτι-

α χιλιάδων φτωχών ανθρώπων που χρωστούν μερικές χιλιάδες ευρώ, και δεν μπορούν πια να τα ξεπληρώσουν. Η κυβέρνηση όχι μόνο δεν κάνει τίποτα για να το εμποδίσει αλλά συμφώνησε με την τρόικα ότι ούτε η Βουλή δεν θα μπορεί να ψηφίσει κάποιο νόμο για να προστατέψει αυτόν τον κόσμο.

Δεν είναι μονόδρομος

Αυτά σημαίνει η πιστή εφαρμογή του μνημονίου που ζητά η κυβέρνηση και οι απολογητές της. Ζητούν να σκύψουμε το κεφάλι, να τα δεχτούμε, όπως και όσα θα ακολουθήσουν, και να δουλέψουμε για να υλοποιήσουμε τις πρόνοιες του μνημονίου όσο πιο γρήγορα γίνεται. Οτιδήποτε άλλο μας λένε θα οδηγήσει σε χρεοκοπία.

Η οποιαδήποτε αμφισβήτηση αυτής της προοπτικής σκοντάφτει στο ερώτημα: που θα βρούμε τα λεφτά που χρειαζόμαστε; Αυτό όμως είναι ένα πλασματικό ερώτημα.

Το πρόβλημα δεν είναι ότι δεν υπάρχουν λεφτά για να λειτουργήσει το κράτος, η δη-

μόσια υπηρεσία, τα νοσοκομεία, τα σχολεία, τα ασφαλιστικά ταμεία κλπ. Λεφτά για όλα αυτά υπάρχουν όπως υπήρχαν για δεκαετίες. Το κράτος πταίρνει αρκετά από τις φορολογίες και τα τέλη που υπερκαλύπτουν τις ανάγκες του. Εκείνο που δεν υπάρχει είναι λεφτά για να πληρωθούν τα χρέη. Οι προϋπολογισμοί τα τελευταία χρόνια είναι ελλειμματικοί όχι γιατί ξοδεύονται πολλά για αυτούς τους τομείς αλλά γιατί πληρώνονται τόκοι (που φτάνουν σχεδόν το 1 δις τον χρόνο) και δόσεις των δανείων που έγιναν για να στηρίξουν τις επιχειρήσεις και τις τράπεζες όπως το 1,8 δις που δόθηκε στη Λαϊκή το καλοκαίρι του 2012.

Κανείς όμως δεν ζητά από αυτούς που δημιούργησαν τα χρέη, τους τραπεζίτες και τους κερδοσκόπους της αγοράς που έχουν στο εξωτερικό σε ασφαλείς λογαριασμούς δισεκατομμύρια να πληρώσουν τα χρέη που δημιούργησαν.

Η κυβέρνηση προτιμά να κρύβει ή στη καλύτερη περίπτωση να αγνοεί αυτή την πραγματικότητα και να επιμένει στα προγράμματα λιτότη-

τας και περικοπών των κοινωνικών παροχών και στις ιδιωτικοποιήσεις.

Μα δεν είναι οι κρατικές επιχειρήσεις που προκάλεσαν την κρίση αλλά ιδιωτικοί οργανισμοί και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η Lehman Brothers στις ΗΠΑ από την κατάρρευση της οποίας ξεκίνησε το ντόμινο της κρίσης που έφτασε και στην Ευρώπη και την Κύπρο δεν είναι καμιά κρατική τράπεζα αλλά ένας ιδιωτικός κερδοσκοπικός οργανισμός που λειτουργούσε με τους νόμους της αγοράς. Το ίδιο είναι και οι κυπριακές τράπεζες που έπαιξαν με τους νόμους της αγοράς και της κερδοσκοπίας τα δισεκατομμύρια που καλείται σήμερα να πληρώσει ο κόσμος.

Παρ' όλα αυτά οι απολογητές της αγοράς μας λένε ότι θα πρέπει να ιδιωτικοποιηθούν οι δημόσιες επιχειρήσεις που είναι κερδοφόρες γιατί στο μέλλον μπορεί να μην είναι, και ότι κάτω από ιδιωτικό καθεστώς θα αποδίδουν καλύτερα και θα μειωθούν τα τέλη αυτών των υπηρεσιών. Η πραγματικότητα όμως μαρτυρά το αντίθετο. Στη Βουλγαρία μετά την ιδιωτικοποίηση της Αρχής

Ηλεκτρισμού το ρεύμα ανέβηκε στα ύψη προκαλώντας τεράστιες αντιδράσεις ενώ στη Λιθουανία αναγκάστηκε το κράτος να ξαναπάρει τον έλεγχο της μετά την ασυγκράτητη αύξηση της τιμής του ρεύματος.

Χρειάζεται ακόμη πολύ υποκρισία για να μας λένε ότι το πρόβλημα της δημόσιας υπηρεσίας και των δημοσίων επιχειρήσεων είναι το υπεράριθμο προσωπικού. Δεν είναι υπεράριθμό το προσωπικό σε αυτούς τους τομείς, αντίθετα σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει έλλειψη προσωπικού όπως στα νοσοκομεία, τα σχολεία, ενώ οι ημικρατικοί οργανισμοί όπως η ΑΤΗΚ και η ΑΗΚ χρειάστηκαν προσωπικό για να κτίσουν τα δίκτυα παροχής των υπηρεσιών τους και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου. Σήμερα θα πρέπει να τους πετάξουν σαν στυμμένες λεμονόκουπες; Αν είναι όμως σε κάποιες περιπτώσεις υπεράριθμο το προσωπικό, πως έγινε αυτό; Η απάντηση είναι σε όλους γνωστή: επειδή η δημόσια υπηρεσία και οι ημικρατικοί οργανισμοί χρησιμοποιούνταν σαν το εργαλείο για εξυπηρέ-

τηση της κομματικής πελατείας. Αυτή η πολιτική εφαρμόστηκε αρχικά από τις κυβερνήσεις του Μακάριου, έφτασε στο απόγειο της με τον Κυπριανού και συνεχίστηκε επάξια και από τον Κληρίδη. Εφαρμόζεται εδώ και 50 χρόνια και δεν προκάλεσε την κατάρρευση της οικονομίας.

Η προσπάθεια να φορτώσουν τις ευθύνες για την κατάρρευση της οικονομίας στο κράτος ή στην καθυστέρηση να πάρει μέτρα η προηγούμενη κυβέρνηση έχει σαν στόχο να κρύψει τους πραγματικούς υπεύθυνους που είναι ο τράπεζες και οι κερδοσκόποι της αγοράς.

Σίγουρα έκανε λάθη η Κυβέρνηση Χριστόφια, αλλά όχι αυτά για τα οποία την κατηγορούν Η διαδρομή της κυβέρνησης Χριστόφια ήταν συνεπής με τη διακήρυξη του ίδιου ότι δεν επρόκειτο να ανατρέψει τον καπιταλισμό αλλά να τον διαχειριστεί! Κι αυτό που έγινε ήταν, δυστυχώς για τους εργαζόμενους, να διαχειριστεί τον ελληνοκυπριακό καπιταλισμό κάτω από συνθήκες της μεγαλύτερης πταγκόσμιας οικονομικής κρίσης μετά τη δεκαε-

τία του 1930. Παρόλο που έδωσε κοινωνικές παροχές δεν έθιξε τα δικαιώματα του κεφαλαίου ενώ σύρθηκε σε νεοφιλελεύθερες επιλογές, κάνοντας παραχωρήσεις (παγοποίηση ATA, μειώσεις μισθών δημοσίων, προϋπολογισμός λιτότητας για το 2012), επιδοτώντας φοροαπαλλαγές, δίνοντας εγγυήσεις δισεκατομμυρίων στις τράπεζες για να αυξήσουν τη ρευστότητα μετατρέποντας την οικονομία από πλεονασματική σε ελλειμματική και υπογράφοντας ένα πιο «υποφερτό» μνημόνιο. Μια πολιτική που αφόπλισε τους εργαζόμενους από του να αποκρούσουν τις επιθέσεις της τρόικας και του κεφαλαίου.

Γι' αυτό και η υποκρισία και το θράσος σύσσωμης της δεξιάς και της άρχουσας τάξης είναι απύθμενο όταν σήμερα επιδίδονται σε μια ενορχηστρωμένη εκστρατεία για τις ευθύνες της «αριστερής κυβέρνησης» Χριστόφια.

Και χρειάζεται ακόμη περισσότερο θράσος αυτοί που κρατικοποίησαν τις ζημιές των ιδιωτικών τραπεζών φορτώνοντας τις στις πλάτες των εργαζομένων και των φτωχών

στρωμάτων του πληθυσμού να θέλουν σήμερα να ιδιωτικοποιήσουν τα κέρδη των δημοσίων επιχειρήσεων. Κέρδη που σε ένα μεγάλο βαθμό καταλήγουν σαν εισφορές στο κράτος.

Rήξη με το ευρώ και την Ε.Ε.

Δυστυχώς τα κόμματα συμφωνούν με την κυβέρνηση ότι

θα πρέπει να πληρωθούν αυτά τα χρέη παρά το ότι αναγνωρίζουν ότι δεν ευθύνεται ο κόσμος για αυτά. Εκεί που διαφωνούν είναι στο από πού θα βρεθούν τα λεφτά. Τα συγκυβερνώντα κόμματα θέλουν να τα πάρουν από τους εργαζόμενους και τους φτωχούς και μας έχουν κηρύξει τον πόλεμο οδηγώντας στην εξαθλίωση τα πιο χαμηλά στρώματα του πληθυσμού. Η ΕΔΕΚ μιλά

ενάντια στο μνημόνιο αλλά δεν έχει καμιά ουσιαστική αντιπρόταση. Το ΑΚΕΛ υποστηρίζει έξοδο από το μνημόνιο με έξοδο από το ευρώ.

Παρά το ότι η πρόταση του ΑΚΕΛ κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση είναι ανεπαρκής, πάει μόνο μέχρι τα μισά του δρόμου. Σίγουρα δεν μπορεί να υπάρξει έξοδος από το μνημόνιο χωρίς έξοδο από το ευρώ αλλά η έξοδος από το ευρώ δεν σημαίνει αυτόματα και έξοδο από το μνημόνιο. Η έξοδος από το ευρώ σε μια προοπτική επιστροφής σε ένα εθνικό νόμισμα και μια εθνική περιχαράκωση για να μπορούμε να ασκούμε πιο αποτελεσματική νομισματική πολιτική και να ελέγξουμε την υποτίμηση του νομίσματος, ακόμη και αν μπορούσε να γίνει «συντεταγμένα» όπως εισηγείται το ΑΚΕΛ, δηλαδή σε συνεννόηση με τους υπόλοιπους της Ε.Ε., (πράγμα απίθανο), δεν θα μπορούσε να μας σώσει από τις συνέπειες μια μεγάλης υποτίμησης, που θα οδηγήσει σε περισσότερη φτώχεια και ανέχεια τους εργαζόμενους και γενικά τα χαμηλά στρώματα της κοινωνίας.

Η έξοδος από το ευρώ μπορεί να έχει νόημα και αποτέλεσμα μόνο στην προοπτική υιοθέτησης ενός συνολικού προγράμματος με ριζοσπαστικά μέτρα.

Μέτρα ανυπακοής στους εκβιασμούς της τρόικα, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ε.Ε., στη βάση μιας πολιτικής που να δηλώνει ξεκάθαρα ότι δεν έχουμε ανάγκη κανένα δάνειο, αρκεί να προχωρήσουμε σε στάση πληρωμών του χρέους. Δεν είναι δικό μας χρέος και δεν το πληρώνουμε, να πληρώσουν αυτοί που τα έφαγαν.

Χρειάζεται ακόμη να προχωρήσουμε σε άμεση κρατικοποίηση των τραπεζών κάτω από εργατικό έλεγχο, για να εξυπηρετούν τις ανάγκες της ανάπτυξης και της κοινωνικής πρόνοιας, και όχι των τραπεζιτών που ξεπλύθηκαν με ένα «συγνώμη κάναμε λάθος» και συνεχίζουν τον πόλεμο ενάντια στους φτωχούς.

Χρειάζεται να διασφαλιστεί ο κρατικός χαρακτήρας των βασικών τομέων της οικονομίας, υγεία, παιδεία, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρισμός,

και να κρατικοποιηθούν όσοι έχουν παραχωρηθεί στους ιδιώτες όπως αεροδρόμια και συγκοινωνίες, με κοινωνικό έλεγχο για να αποτρέψουμε τα σκάνδαλα, τις μίζες και τη κακοδιαχείριση.

Χρειάζεται η άμεση φορολόγηση του πλούτου και της εκκλησίας και η αύξηση του εταιρικού φόρου.

Χρειάζεται η δραστική μείωση των στρατιωτικών δαπανών και της στρατιωτικής θητείας.

Θα πρέπει ακόμη το κράτος να οδηγήσει στα δικαστήρια τους υπεύθυνους που προκάλεσαν αυτή τη καταστροφή και όσους φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό και να τους αναγκάσει να πληρώσουν ή να δημεύσει τις περιουσίες τους.

Ολ' αυτά είναι μέτρα που θα μπορούσαν να αποφέρουν άμεσα έσοδα για να λειτουργήσει το κράτος χωρίς να χρειάζεται να μειώσει τους μισθούς, τις συντάξεις και τις κοινωνικές παροχές ή να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις.

Μέσα στα πλαίσια αυτά η

ρήξη με το ευρώ και την ίδια την Ε.Ε. είναι όχι μόνο αναπόφευκτη αλλά και αναγκαία. Αν δεν είσαι αποφασισμένος για αυτή τη ρήξη τότε δεν υπάρχει προοπτική εξόδου από το μνημόνιο.

Εργατική αντίσταση και αλληλεγγύη

Μια τέτοια πολιτική δεν μπορεί βέβαια να περιμένει κανείς ότι θα την πρωθήσει ο Αναστασιάδης με τον Αβέρωφ και τον Παπαδόπουλο. Αυτοί είναι ταγμένοι με την άλλη πλευρά. Τα συμφέροντα τους ταυτίζονται με τους ευρωπαίους ομολόγους τους. Αυτοί είναι η εσωτερική τρόικα. Το μνημόνιο δεν ήταν παρά η ευκαιρία να πρωθήσουν ότι ζητούσαν τόσα χρόνια και δεν μπορούσαν να τα περάσουν εξαιτίας της αντίστασης των εργαζομένων και των συνδικάτων τους. Ούτε μπορεί να περιμένει κανείς από την Βουλή που ελέγχεται από τα κόμματα της συγκυβέρνησης ότι θα μπει φραγμός σε αυτά τα σχέδια.

Μια τέτοια πολιτική μπορεί να την επιβάλει μόνο ένα μαζικό και δυναμικό εργατικό κίνη-

μα. Χρειάζεται ένας εργατικός ξεσηκωμός και αντίσταση στο μνημόνιο σε κάθε περίπτωση που πάει να εφαρμοστεί, στον τομέα της Υγείας, της Παιδείας, τις ιδιωτικοποιήσεις, τις εκποιήσεις και όλα τα άλλα.

Μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο; Δεν θα μας τσακίσει η Ε.Ε. το ΔΝΤ και οι μηχανισμοί που ελέγχουν; Δεν θα μας κόψουν τα φάρμακα, τα καύσιμα, και διάφορα άλλα προϊόντα και αγαθά που εισάγουμε από το εξωτερικό όπως μας απειλεί η κυβέρνηση και οι σύνδεσμοι των εργοδοτών; Δεν θα απομονωθούμε πολιτικά και θα χάσουμε την υποστήριξη της Ε.Ε.. Δεν θα αδυνατίσει η θέση μας στο κυπριακό;

Όλη αυτή η επιχειρηματολογία αγνοεί ένα πολύ σημαντικό παράγοντα, το κίνημα στην κάθε χώρα. Οι κυβερνήσεις δεν είναι εύκολο πια να αποφασίζουν χωρίς να παίρνουν υπόψη τους τις αντιδράσεις του κόσμου μέσα στην ίδια τους τη χώρα. Στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. αναπτύσσονται κινήματα ενάντια στα μνημόνια και τις πολιτικές λιτότητας. Κινήματα που έδειξαν μια εκπληκτική αντοχή

αλλά και αλληλεγγύη στους αγώνες των εργαζομένων σε άλλες χώρες που παλεύουν για τον ίδιο σκοπό. Η αλληλεγγύη στους αγώνες των εργαζομένων στην Ελλάδα έκανε το σύνθημα «είμαστε όλοι Έλληνες» να ακούγεται από την Μαδρίτη και την Βαρκελώνη, μέχρι το Λονδίνο και το Παρίσι. Έφτασε ακόμη και μέσα στο Γερμανικό Κοινοβούλιο που το φώναξε βουλευτής της αριστεράς. Ο ενθουσιασμός που προκάλεσε σε πολύ κόσμο σε ολόκληρη την Ευρώπη, η απόρριψη από την κυπριακή Βουλή της πρώτης συμφωνίας για το κούρεμα όλων των καταθέσεων, μετά τις μεγάλες κινητοποιήσεις των εργαζομένων στη Κύπρο, καταγράφηκε από πολλά διεθνή ΜΜΕ.

Πόσο εύκολο θα είναι για τις κυβερνήσεις σε αυτές τις χώρες της Ε.Ε. να συμμετέχουν σε μια πολιτική στραγγαλισμού ενός κινήματος που θα ανέτρεπε το μνημόνιο και τις πολιτικές λιτότητας σε μια άλλη ευρωπαϊκή χώρα προς όφελος των εργαζομένων; Οι περισσότερες κυβερνήσεις στην Ε.Ε. στηρίζονται πάνω σε πολύ αδύνατες πλειοψηφί-

ες όπως στην Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία εξαιτίας των κινητοποιήσεων ενάντια στα μνημόνια και τις πολιτικές λιτότητας. Είναι πιο πιθανό τα κινήματα σε αυτές τις χώρες να ακολουθήσουν το παράδειγμα μιας χώρας που ανέτρεψε το μνημόνιο και την κυβέρνηση που προσπαθούσε να το επιβάλει παρά να στηρίξουν την κυβέρνηση τους για να στραγγαλίσει το κίνημα σε αυτή τη χώρα.

Αυτό δεν εκφράζει απλά ένα δικό μας ευσεβή πόθο αλλά μια ρεαλιστική προοπτική στις σημερινές συνθήκες κρίσης για αρκετές χώρες της ευρωζώνης και ιδιαίτερα την Ελλάδα, που μετά από αλλεπάλληλα μνημόνια και χρόνια σκληρών αγώνων συνεχίζει να αντιστέκεται και η προοπτική να πέσει ο Σαμαράς και να κερδίσει τις εκλογές η αριστερά στοιχειώνει τα ευρωαφεντικά.

Όσο για το αν θα αδυνατήσει η θέση της ελληνοκυπριακής πλευράς στο κυπριακό. Αυτό εμάς δεν μας απασχολεί. Αυτό έχει σημασία μόνο για όσους θέλουν να επιβάλουν στους τουρκοκύπριους μια δι-

ευθέτηση του προβλήματος με τους δικούς τους όρους. Εμείς κτίζουμε γέφυρες επικοινωνίας και συνεργασίας με τους τουρκοκύπριους εργαζόμενους στη προοπτική ενός κοινού μετώπου δράσης με στόχο την προώθηση της ειρήνης, της συμφιλίωσης και μιας δημοκρατικής διευθέτησης του κυπριακού μέσα από μια κοινά αποδεκτή συμφωνία. Πιστεύουμε ότι αυτό επιθυμεί και η πλειοψηφία των απλών ανθρώπων στο νησί οι οποίοι ενδιαφέρονται να ξεφύγουν από τη μέγγενη του μνημονίου και ελπίζουν ότι μια ειρηνική διευθέτηση του κυπριακού θα βοηθήσει να δημιουργηθούν καλύτερες συνθήκες για όλους τους κατοίκους του νησιού.

Υπάρχει αυτή η προοπτική;

Μπορούμε να ελπίζουμε σε μια τέτοια προοπτική στη Κύπρο; Μπορούμε να ελπίζουμε σε ένα μαζικό, δυναμικό, δημοκρατικό εργατικό κίνημα; Χωρίς αυτό δεν μπορούμε να πετύχουμε καμιά ανατροπή του μνημονίου, ούτε να ελπίζουμε στην αλληλεγγύη των κινημάτων από την υπόλοιπη Ευρώπη και αλλού.

Μέχρι σήμερα οι αντιδράσεις των συνδικάτων αλλά και της επίσημης αριστεράς, του ΑΚΕΛ, με εξαίρεση την πρώτη περίοδο μετά την υπογραφή της πρώτης συμφωνίας Αναστασιάδη – Eurogroup ήταν υποτονικές. Από τότε μέχρι σήμερα δεν έγιναν και πολλά πράγματα. Η αντίσταση ήταν περισσότερο φραστική παρά ουσιαστική. Κάτι που ανησυχεί και απογοητεύει τον κόσμο. Όχι μόνο γιατί ήταν η κυβέρνηση του ΑΚΕΛ που πέρασε τα μισά μνημονιακά νομοσχέδια, αλλά ακόμη και σαν αντιπολίτευση όταν χρειάστηκε να συγκρουστεί με τις πρόνοιες του μνημονίου για τον Συνεργατισμό έκανε πίσω μπροστά στο επιχείρημα ή ψηφίζετε ή δεν εκταμιεύεται η επόμενη δόση του δανείου. Οι αλλαγές που επικαλείται ότι έγιναν στο νομοσχέδιο ήταν μάλλον διακοσμητικές και δεν αναιρούν τους λόγους για τους οποίους αρχικά δεν ψήφισε το νομοσχέδιο, όπως τον κίνδυνο να περάσει στα χέρια του ιδιωτικού κεφαλαίου ο Συνεργατισμός.

Υπήρξαν όμως και κάποιες πρωτοβουλίες και κινήσεις που προσπάθησαν να οργα-

νώσουν και να συντονίσουν τη δράση των εργαζομένων και των συνδικάτων όπως η «Κίνηση Ενάντια στις Ιδιωτικοποιήσεις και τις Πολιτικές Λιτότητας» που στηρίζεται από το ΑΚΕΛ και που οργάνωσε μια αρκετά μαζική κινητοποίηση έξω από το Προεδρικό το περασμένο καλοκαίρι, που δυστυχώς έμεινε και αυτή χωρίς συνέχεια. Σήμερα βλέπουμε και άλλες κινήσεις προς τη κατεύθυνση οργάνωσης της αντίστασης από τα κάτω, όπως το «Κίνημα ενάντια στις εκποιήσεις». Αρχίζουμε να βλέπουμε και κάποιες δυναμικές κινήσεις όπως τις στάσεις εργασίας από τους εργαζόμενους στην ΑΤΗΚ και την ΑΗΚ.

Σήμερα εμφανίζεται ένα νέο στρώμα εργαζομένων που ψάχνουν απαντήσεις προς τα αριστερά, που θέλουν να κοντάρουν τις πολιτικές λιτότητας και το μνημόνιο. Ένας κόσμος, κυρίως νεολαίοι, που δεν πείθεται από τα συνθήματα για εθνική ενότητα και λύσεις που θα τις δώσουμε όλοι μαζί, και αυτοί που προκάλεσαν την καταστροφή και τα θύματα της. Που ψάχνουν ταξικές απαντήσεις στον πόλεμο που μας έχει κηρύξει το κεφά-

λαιο, που θέλουν να δώσουν τη κόντρα με το ρατσισμό και τη ξενοφοβία που έχει γίνει το προσφιλές καταφύγιο για τα κόμματα της συγκυβέρνησης με εξάρχωντα πρωτοψάλτη τον Χάσικο. Είναι ένας κόσμος που κοιτάζει προς τη ριζοσπαστική αριστερά. Χρειάζεται και η ριζοσπαστική αριστερά να κοιτάξει προς το μέρος αυτού του κόσμου και να του δώσει προοπτική, με προτάσεις που να μπορούν να οδηγήσουν στη νίκη.

Το Σάββατο 14 του Δεκέμβρη έχει καλεστεί από 25 συνολικά οργανώσεις και συνδικάτα μεγάλη κινητοποίηση με συγκέντρωση έξω από το Υπουργείο Οικονομικών και προρεία στο Προεδρικό κάτω από το σύνθημα «η κοινωνία αντιστέκεται» «όχι στο ξήλωμα του κοινωνικού κράτους». Είναι ίσως η πρώτη φορά που τόσες πολλές συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπως η ΠΕΟ η ΔΕΟΚ, η ΠΟΑΣ (ανεξάρτητα συνδικάτα), η ΠΟΒΕΚ των καταστηματαρχών, η ΟΕΛΜΕΚ και η ΟΛΤΕΚ των καθηγητών, η ΠΟΕΔ των Δασκάλων, συντεχνίες των ημικρατικών και πολλοί άλλοι θα πορευτούν μαζί ενάντια στις πολιτικές λι-

τότητας που επέβαλε το μνημόνιο.

Παρά το ότι δεν μπαίνει από όλους καθαρό το αίτημα για κατάργηση του μνημονίου, ουσιαστικά αυτή η εκδήλωση μπορεί να αποτελέσει το εναρκτήριο λάκτισμα για έναν πανεργατικό ξεσηκωμό που θα μπορέσει να βάλει σε αμφισβήτηση στην πράξη το μνημόνιο. Είναι ένα πολύ ελπιδοφόρο ξεκίνημα.

Εκείνο που χρειάζεται είναι να οργανωθεί, να συντονιστεί και να κλιμακωθεί η συνέχεια με απεργίες, συλλαλητήρια ακόμη και καταλήψεις για να εμποδίσουμε την εφαρμογή των μέτρων του μνημονίου. Οι εργαζόμενοι σε κάθε χώρο μπορούν και πρέπει να απαιτήσουν κοινές συνελεύσεις όλων των συντεχνιών, για να

ξεπεραστεί η διάσπαση στους χώρους δουλειάς και να πάρουν αποφάσεις για την συνέχιση και κλιμάκωση του αγώνα.

Προς αυτή τη κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθεί η Αριστερά αν θέλει να κτίσει ένα νικηφόρο κίνημα. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθεί και η «Κίνηση Ενάντια στις Ιδιωτικοποιήσεις» που έδειξε ότι μπορεί να πάιξε ένα συντονιστικό ρόλο. Προς αυτή τη κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθούμε και να πιέσουμε όσοι θέλουμε να δούμε ένα νέο κίνημα να γεννιέται, η ΕΡΑΣ που στηρίζει και συμμετέχει σε αυτό τον εργατικό ξεσηκωμό όπως και η Εργατική Δημοκρατία που δίνει όλες της τις δυνάμεις για την επιτυχία του.

Για επικοινωνία:

email: wd@wd-ist.org

ιστοσελίδα: www.wd-ist.org

τηλ.: [REDACTED]